

2014

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 1.5.-16.5.2014

Kratak pregled dešavanja sa finasijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovni kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

1.1. Evropsko tržište

- *Evro dostigao vrijednost od 1.40 USD*
- *Najava stimulacije privrede u junu od strane ECB*
- *Pad vrijednosti evra*
- *Britanska funta i dalje među najtraženijim valutama*

Prije sastanaka Evropske centralne banke (ECB) izgledalo je da će jačanju evra malo šta stati na put. Uz rekordne prodaje državnih obveznica Italije, stabilne prinose na Njemačke i pad prinosa na obveznice SAD, dotok kapitala u evropske zemlje održao je valutu na dosta visokom nivou. U korist navedenog išli su i podaci o povećanju uslužne i proizvodne aktivnosti na najviši stepen od maja 2011. godine, maloprodaja je rasla tri mjeseca u nizu, stopa nezaposlenosti smanjena na 11.8%, dok je pozitivno iznenadio i ubrzani oporavak španske ekonomije. Ipak, sve navedeno je palo u vodu nakon što je Mario Draghi na konferenciji za novinare izjavio da ECB planira u junu da sprovede različite mjere stimulacije ekonomije i podsticanja rasta stope inflacije. Nakon što je dostigao nivo od 1.40 u odnosu na američki dolar, evro je počeo masovno da se prodaje. Previsoka vrijednost evra je očigledno otežavajući faktor u rastu cijena, proizvodnom rastu i konkurentnosti na međunarodnom tržištu. Iz izjava pojedinih ECB zvaničnika, koji su dali potvrdu ovakvom stavu Maria Draghog, evidentno je da će paket monetarne stimulacije obuhvatati ne samo smanjivanje osnovne kamatne stope, već i uvođenje negativnih kamata na depozite, kao i plasiranje jeftinih kredita za finansiranje srednjih i malih preduzeća. Evro je oslabio u odnosu na sve vodeće valute na tržištu, ali investitori bi ipak trebali da ostanu oprezni, pošto će ECB sačekati projekcije rasta privrede i inflacije prije nego što preduzme bilo kakve mjere.

Britanska funta je u izvještajnom periodu nastavila trend jačanja i dostigla najveću vrijednost u poslednjih pet godina u odnosu na USD. Uslužni sektor nastavio je da raste i zabilježio najviši nivo aktivnosti u četiri mjeseca, dok je prethodno rast potvrđen i u proizvodnoj djelatnosti, što je povećalo špekulacije da bi Banka Engleske mogla početkom naredne godine da poveća kamatne stope. Pozitivan podatak je stigao i sa tržišta rada, gdje je stopa nezaposlenosti pala na 6.8%, najniži nivo od 2009. godine, ali je je prosječni porast plata bio nešto niži od očekivanja. Sastanak BoE nije baš protekao u skladu sa očekivanjima, pošto su zvaničnici centralne banke izjavili da ne žure sa podizanjem cijene zaduživanja. U svakom slučaju, projekcije pokazuju dalji rast privrede, stope inflacije i smanjivanje broja nezaposlenih, što funtu čini jednom od najatraktivnijih valuta za ulaganje u dugom roku.

1.2 Američko tržište

- *Stopa nezaposlenosti 6,3%*
- *Nema najava povećanje referentne kamatne stope*
- *Kanadsko tržište nekretnina u oporavku*
- *Stopa nezaposlenosti u Kanadi 6,9%*

Posljednjih petnaest dana dolar se kretao u intervalu 1,3658-1,3977 u odnosu na evro. Dolar je dobio na vrijednosti više od 2,34% u odnosu na evro. Nakon početnog slabljenja dolara i zabrinutosti od strane evrozone za evro, dolar je polako počeo da jača. Podaci o zaposlenosti su bolji od očekivanih, te je tako stopa nezaposlenosti smanjena na 6,30% što 0,30% bolje u odnosu na očekivanja. Popularni podatak o broju novozaposlenih u svim sektorima osim poljoprivrednog sektora, Nonfarm Payrolls je iznosio 288.000 u aprilu što je mnogo bolje od očekivanih 210.000. Iako je predhodno najavljivano povećanje referentne kamatne stope od strane FED-a nakon što stopa nezaposlenosti dostigne ciljanih 6,50%, to se ipak neće desiti još neko vrijeme. Na konferenciji za štampu, Yellen je izjavila da se ove godine očekuje evidentan priredni rast iako je u prvom kvartalu zabilježen

smanjen privredni rast. Yellen je takođe dodala da ipak još uvijek nije pravi trenutak za povećanje referentne stope te da stopa nezaposlenosti neće biti odlučujući faktor za promjenu monetarne politike i povećanje referentne kamatne stope. Tržište nekretnina još uvijek nije oporavljeno što je pokazao i podatak o hipotekarnim prijavama koje su smanjenje na 3,60%, dok je tržišni indeks nekretnina takođe u padu u aprilu te je iznosio 45. Industrijska proizvodnja za april je pala na -0,60% dok je i podatak omaloprodaji lošiji od očekivanja te je u aprilu iznosio 0,10%. Godišnja stopa inflacije je u porastu te je u aprilu iznosila 1,80%.

Nakon podataka sa tržišta nekretnina, Kanadski dolar je ojačao u odnosu na glavne valute evro i dolar. Podatak o izgradnji novih nekretnina je u porastu u aprilu te je prema podacima u aprilu izgrađeno 194.800 više novih nekretnina. Cijene nekretnina su takođe porasle u martu u odnosu na prošli period. Stopa nezaposlenosti ostala je nepromjenjena i iznosi 6,90%.

1.3. Azijsko tržište

- *Neočekivan visok rast japanske privrede u prvom kvartalu*
- *Rast potrošnje u Japanu prije povećanja PDV-a*
- *RBA zadržala kamatnu stopu od 2,5%*

Japanska privreda je u prvom kvartalu ove godine imala najveći rast u posljednje dvije godine. Od januara do marta ove godine bruto društveni proizvod je prema preliminarnim podacima narastao na godišnjem nivou za 5,9%, dok se prema Reutersovoj anketi očekivao rast od 4,2%. Privreda Japana je zaključno sa ovim kvartalom zabilježila šesti uzastopni kvartalni rast. Razlozi za neočekivani rast privrede su povećane investicije preduzeća i promijena stope PDV-a sa 5% na 8% 1. aprila. Promjena stope PDV-a je uticala na masovnu potrošnju prije poskupljenja. Potrošnja koja čini oko 60% bruto

društvenog proizvoda je u prvom kvartalu veća za 2% nego u prethodnom kvartalu što je sličan scenario koji se desio 1997. godine kada je tadašnja Vlada takođe povećala stopu PDV-a. I preduzeća su investirala za 4,9% više nego u četvrtom kvartalu prošle godine, što je dvostruko više nego što se očekivalo i najviši rast u posljednje dvije godine. Pozitivni privredni podaci iz Japana u prvom kvartalu bi mogli uputiti na to da će se privreda Japana brže oporaviti od efekta povećanja PDV-a nego što se ranije očekivalo. Očekivanja su da će privreda u drugom kvartalu oslabiti za oko pet odsto dok se u trećem kvartalu ponovo očekuje rast od oko 2%. Velika briga za BOJ je i dalje izvoz. Ukoliko se izvoz u narednom periodu ne uveća, centralna banka bi mogla biti primorana da već u julu dodatno olabavi svoju monetarnu politiku. BoJ je nedavno zbog nedovoljnog rasta izvoza smanjila prognozu rasta za ovu godinu sa 1,4% na 1,1%.

Centralna Banka Australije (RBA) je na posljednjoj sjednici početkom maja zadržala rekordno nisku kamatnu stopu od 2,5%. Guverner RBA Glenn Stevens je izjavio da će niža vrijednost AUD u odnosu na prošlu godinu u narednom periodu uticati na stabilan rast ekonomije ali nešto slabije u odnosu na prethodni period zbog ponovnog jačanja valute u zadnjih nekoliko mjeseci. Stopa nezaposlenosti se u aprilu zadržala na nivou iz prethodnog mjeseca na 5,8%, dok su analitičari na tržištu očekivali rast nezaposlenosti na 5,9%. Australijski dolar je u prvoj polovini maja ojačao u odnosu na evro oko 2,3% dok je u odnosu na američki dolar ojačao oko 0,9%.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 20.04-20.05.2014

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

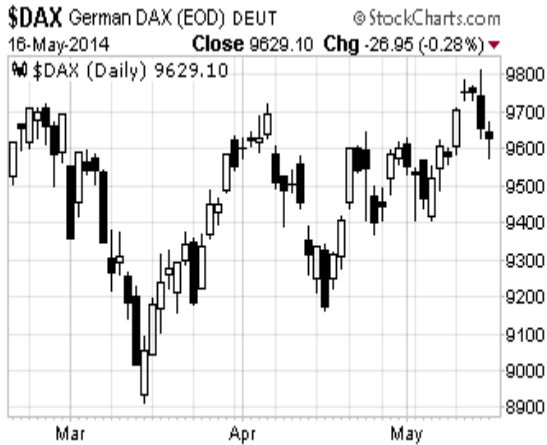
Vrijednost zlata je skočila preko 1% nakon objave podataka sa tržišta rada SAD i povlačenja ruskih trupa sa granica Ukrajine. Rast vrijednosti plemenitog metala je bila kratkog vijeka, pošto su investitori nastavili da ulažu u zlato, odnosno sigurnu aktivnu. Druga svjetska ekonomija je nastavila da gubi zamah, što je potvrdio i podatak o proizvodnoj aktivnosti, koja je još jednom ostala u zoni kontrakcije. Do kraja izvještajnog perioda, vrijednost zlata se kretala na nivou od 1.300 dolara za uncu.

2.1. Kretanje cijene nafte

Vrijednost nafte je u prvoj polovini maja bila relativno stabilna i kretala se između 107 USD/bbl i 110 USD bbl. Slabiji podaci iz Kine su uticali na smanjenje cijene nafte na 107 USD/bbl početkom mjeseca. Indeks proizvodne aktivnosti u Kini je četvrti mjesec zaredom ispod nivoa od 50 baznih poena koji razdvaja rast od pada aktivnosti. I dalje nesigurna situacija u Ukrajini i špekulacije da bi američka Vlada mogla olabaviti trenutni ograničeni izvoz nafte su uticali na povećanje cijene nafte na tržištu. U narednom periodu bi cijena nafte trebala nastaviti kretanje u rasponu od 104 USD/bbl do 112 USD/bbl odnosno na nivou u posljednjih šest mjeseci.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA ZA PERIOD OD 19.05-31.05.2014

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 19.05. do 31.05.2014	Očekivanja	Prethodno
20.05.2014	03:30	AUD	RBA Meeting's Minutes		
	10:30	GBP	Consumer Price Index (YoY) (Apr)	1.7%	1.6%
21.05.2014	05:00	JPY	BoJ Interest Rate Decision and Statement	0.1%	0.1%
	10:30	GBP	Bank of England Minutes		
	10:30	GBP	Retail Sales (YoY) (Apr)	5.2%	4.2%
	20:00	USD	FOMC Minutes		
22.05.2014	03:45	CNY	HSBC Manufacturing PMI (May)		48.1
	10:00	EUR	Markit Manufacturing PMI (May)	53.2	53.4
	10:00	EUR	Markit Services PMI (May)	53.0	53.1
	10:30	GBP	Gross Domestic Product (YoY) (Q1)	3.1%	3.1%
	15:45	USD	Markit Manufacturing PMI (May)	55.6	55.4
23.05.2014	08:00	EUR	DE Gross Domestic Product n.s.a (YoY) (Q1)	2.3%	1.3%
	14:30	CAD	Consumer Price Index (YoY) (Apr)	2.0%	1.5%
26.05.2014	00:45	AUD	Trade Balance (YoY) (Apr)	1.31B	0.80B
	01:50	JPY	BoJ Monetary Policy Meeting Minutes		
27.05.2014	07:45	CHF	Gross Domestic Product (YoY) (Q1)		1.7%
	14:30	USD	Durable Goods Orders (Apr)		2.6%
	15:45	USD	Markit Services PMI (May)		55
28.05.2014	09:55	EUR	DE Unemployment Rate s.a. (May)		6.7%
29.05.2014	01:50	JPY	Retail Trade (YoY) (Apr)		11%
	14:30	USD	Gross Domestic Product Annualized (Q1)		0.1%
30.05.2014	01:30	JPY	National Consumer Price Index (YoY) (Apr)		1.6%
	01:30	JPY	Unemployment Rate (Apr)		3.6%
	08:00	EUR	DE Retail Sales (YoY) (Apr)		-1.9%
	15:55	USD	Reuters/Michigan Consumer Sentiment Index (May)		84.1

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,50%	-0,25%	02.05.2013	05.06.2014
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	18.06.2014
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	05.06.2014
Banka Kanade	1,00%	0,25%	08.10.2010	04.06.2014
Švajcarska nacionalna banka	0,00%	-0,25%	03.08.2011	19.06.2014
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	20.05.2014
Banka za novčane rezerve Australije	2,50%	-0,25%	06.08.2013	03.06.2014